

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ &
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

ΕΚΘΕΣΗ

**ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ
ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2019
[Άρθρο 76 ν. 4270/2014]**

ΑΘΗΝΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛΙΔΑ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
I. ΠΟΡΕΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ	3
1 Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού κατά κατηγορία	3
2 Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού κατά υπουργείο	7
3 Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού αποκεντρωμένων διοικήσεων	8
4 Ανάλωση τακτικού αποθεματικού	9
5 Δαπάνες προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (ΠΔΕ)	10
6 Απλήρωτες οφειλές κρατικού προϋπολογισμού προς τρίτους	11
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	12

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76 του ν.4270/2014 (Α' 143) καθώς και την οικ. 2/75748/ΔΠΓΚ/17-10-2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών από τον καθ' ύλην αρμόδιο Γενικό Διευθυντή Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.). Στην έκθεση αυτή αναλύεται η πορεία των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού κατά το οικονομικό έτος 2019 και αποτελεί συνοδευτικό στοιχείο του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού που κατατίθεται στη Βουλή σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 58 του ν.4270/2014.

Ειδικότερα παρουσιάζεται με χρήση αναλυτικών πινάκων η πορεία των δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης και ανά υπουργείο. Γίνεται διακριτή παρουσίαση τόσο του Τακτικού Προϋπολογισμού όσο και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Σε κάθε ενότητα παρουσιάζονται οι πραγματοποιηθείσες πληρωμές και οι αρχικά προϋπολογισθείσες πιστώσεις, καθώς και οι αποκλίσεις μεταξύ αυτών με την αντίστοιχη επεξήγηση. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται για τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, το τακτικό αποθεματικό και τις απλήρωτες οφειλές της Κεντρικής Διοίκησης προς τρίτους.

Η κατηγοριοποίηση των δαπανών υπακούει πλέον στο νέο Λογιστικό Πλαίσιο που τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιούνιο του 2018 με το ΠΔ 54/2018 (ΦΕΚ Α' 103) και την σχετική Υπουργική Απόφαση 2/58493/ΔΠΓΚ/31.07.2018, με τα οποία εισάγεται, ως πρώτο βήμα της λογιστικής μεταρρύθμισης, νέα οικονομική και διοικητική ταξινόμηση για την Κεντρική Διοίκηση, με πρώτη εφαρμογή το υπό παρουσίαση οικονομικό έτος 2019. Η οικονομική ταξινόμηση είναι πλέον κοινή τόσο για την κατάρτιση του προϋπολογισμού όσο και για τη λογιστική, ενώ η χρήση της θα επεκταθεί σταδιακά και στους υπόλοιπους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μέχρι το έτος 2023.

Ι. ΠΟΡΕΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

1 Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού κατά κατηγορία

Α. Στον ακόλουθο πίνακα (1) εμφανίζεται, κατά κατηγορία δαπάνης, η εκτέλεση του τακτικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2019 (σε ταμειακή βάση).

Πίνακας 1. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού έτους 2019 κατά κατηγορία (σε ευρώ)				
Λογαριασμός	Περιγραφή Δαπάνης	Προϋπολογισμός	Πληρωμές	Μεταβολή %
21	Παροχές σε εργαζομένους	13.016.364.000	13.247.637.095	1,8
21101 + 21201 + 21301	Τακτικές αποδοχές	10.721.237.406	10.579.426.662	-1,3
21102 + 21202 + 21302	Πρόσθετες αποδοχές	546.761.611	910.165.333	66,5
21103 + 21203 + 21303	Αποδοχές σε είδος	4.055.000	4.484.490	10,6
21304	Παροχές κληρωτών	11.861.000	11.599.765	-2,2
21901 + 21902 + 21903	Εργοδοτικές εισφορές	1.732.448.983	1.741.960.846	0,5
2190101 + 2190201 + 2190301	ΕΦΚΑ	1.217.910.301	1.283.968.979	5,4
2190102 + 2190202 + 2190302	ΕΟΠΥΥ	342.701.674	330.798.026	-3,5
2190103 + 2190203 + 2190303	Λοιπά ταμεία	171.837.008	127.193.842	-26,0
22	Κοινωνικές Παροχές	246.205.000	653.023.196	165,2
23	Μεταβιβάσεις	26.103.611.500	28.204.684.172	8,0
231	Τρέχουσες εγχώριες μεταβιβάσεις	23.299.716.350	25.023.968.430	7,4
23101	Μεταβιβάσεις στην Κεντρική Διοίκηση	2.000.000	0	-100,0
2310180	Αποδόσεις στην Κεντρική Διοίκηση	2.000.000	0	-100,0
23102	Μεταβιβάσεις σε νοσοκομεία	1.147.787.176	1.226.766.334	6,9
2310201+2310204+2310205+2310270	Επιχορηγήσεις (πλην υπερωριών και εφημεριών)	844.787.176	924.367.640	9,4
2310202 + 2310203	Επιχορηγήσεις υπερωριών και εφημεριών	303.000.000	302.398.694	-0,2
23103	Μεταβιβάσεις στις Υγειονομικές Περιφέρειες-Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΥΠΕ-ΠΕΔΥ)	132.000.000	151.796.307	15,0
2310301+2310304+2310305+2310370	Επιχορηγήσεις (πλην υπερωριών και εφημεριών)	92.000.000	111.195.001	20,9
2310302 + 2310303	Επιχορηγήσεις υπερωριών και εφημεριών	40.000.000	40.601.306	1,5
23104	Μεταβιβάσεις σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)	2.281.501.000	2.324.356.120	1,9
23104 πλην 2310480	Επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ	42.871.000	88.664.024	106,8
2310480	Αποδόσεις σε ΟΤΑ	2.238.630.000	2.235.692.095	-0,1
23105	Μεταβιβάσεις σε ΟΚΑ	17.804.200.000	19.242.984.289	8,1
23105 πλην 2310580	Επιχορηγήσεις σε ΟΚΑ	17.802.000.000	19.242.307.861	8,1
2310580	Αποδόσεις σε ΟΚΑ	2.200.000	676.428	-69,3
23108	Μεταβιβάσεις σε λοιπά νομικά πρόσωπα	1.845.488.174	1.978.728.843	7,2
23108 πλην 2310880	Επιχορηγήσεις σε λοιπά νομικά πρόσωπα	1.758.275.174	1.931.829.807	9,9
2310880	Αποδόσεις σε λοιπούς φορείς με νομική προσωπικότητα	87.213.000	46.899.037	-46,2
23109	Λοιπές μεταβιβάσεις	86.740.000	99.336.537	14,5
23109 πλην 2310980	Λοιπές επιχορηγήσεις	86.580.000	98.167.185	13,4
2310980	Αποδόσεις σε φυσικά πρόσωπα και φορείς χωρίς νομική προσωπικότητα	160.000	1.169.352	630,8
232	Τρέχουσες μεταβιβάσεις προς οργανισμούς και κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε)	1.861.000.000	1.934.900.071	4,0
233	Τρέχουσες μεταβιβάσεις σε φορείς του εξωτερικού	157.582.150	142.412.446	-9,6
234	Επιχορηγήσεις επενδύσεων εσωτερικού	190.000.000	196.680.840	3,5
234 πλην 2340480	Επιχορηγήσεις επενδύσεων εσωτερικού	0	6.680.840	
2340480	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) για επενδυτικές δαπάνες Δήμων	190.000.000	190.000.000	0,0
236	Επιχορηγήσεις επενδύσεων εξωτερικού	4.450.000	0	-100,0

239	Λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	590.863.000	906.722.385	53,5
23901	Καταπτώσεις εγγυήσεων	404.964.000	378.892.147	-6,4
23902	Αναλήψεις χρεών	0	0	
23905	Αποζημιώσεις λόγω δικαστικών αποφάσεων	114.000	185.766.743	162.853,3
23903 + 23904 + 23909	Κεφαλαιουχικές ενισχύσεις - Δωρεές - Λοιπές κεφαλαιακές μεταβιβάσεις διάφορες	185.785.000	342.063.495	84,1
24	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	1.324.122.990	1.464.223.798	10,6
24 πλην 24302	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών πλην προμηθειών για Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	1.283.753.990	1.428.442.538	11,3
24302	Προμήθειες για Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	40.369.000	35.781.260	-11,4
25	Επιδότησεις	150.360.000	224.295.479	49,2
26	Τόκοι (σε ακαθάριστη βάση)	5.600.100.000	5.224.774.692	-6,7
27	Λοιπές Δαπάνες	51.419.000	49.596.837	-3,5
29	Πιστώσεις υπό κατανομή	2.936.816.500	168.026	-100,0
29101	Αποθεματικό	1.000.100.000	0	-100,0
29102	Πιστώσεις υπό κατανομή για δαπάνες πλήρωσης θέσεων προσωπικού	83.055.000	0	-100,0
29103	Πιστώσεις υπό κατανομή για λοιπές δαπάνες αποδοχών	143.800.000	0	-100,0
29104	Πιστώσεις υπό κατανομή για μεταβιβάσεις σε εκτέλεση κοινοτικών και λοιπών προγραμμάτων	0	0	
29105	Πιστώσεις υπό κατανομή για μεταβιβάσεις	449.715.000	0	-100,0
29106	Λοιπές πιστώσεις υπό κατανομή	1.260.146.500	168.026	-100,0
31	Πάγια περιουσιακά στοιχεία	617.285.010	561.966.147	-9,0
3130101001 + 3130101002	Αγορές οπλικών συστημάτων από προγράμματα εξοπλισμού	530.000.000	517.731.057	-2,3
31 πλην 3130101001, 3130101002	Λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία	87.285.010	44.235.090	-49,3
33	Τιμαλφή	59.000	9.750	-83,5
Συνολικές Δαπάνες		50.046.343.000	49.630.379.192	-0,8
Πρωτογενείς Δαπάνες		44.446.243.000	44.405.604.499	-0,1
45	Συμμετοχικοί τίτλοι και μερίδια	331.980.000	19.950.192	-94,0
49	Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	0	15.272.771	
52	Υποχρεώσεις από Νόμισμα και καταθέσεις	7.765.000	0	-100,0
53	Χρεωστικοί τίτλοι (υποχρεώσεις)	43.749.000.000	39.304.861.732	-10,2
54	Δάνεια	602.991.130.000	1.066.616.801.149	76,9
57	Χρηματοοικονομικά παράγωγα	1.000.000.000	2.274.396.023	127,4
Σύνολο Δαπανών (μη Χρηματοοικονομικές και Χρηματοοικονομικές)		698.126.218.000	1.157.861.661.058	65,9

Β. Από τα παρατιθέμενα στοιχεία προκύπτει ότι οι συνολικές δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού αυξήθηκαν έναντι των πιστώσεων του ψηφισθέντος προϋπολογισμού κατά 65,9%, κυρίως λόγω της αύξησης των δαπανών αποπληρωμής δανείων, οι οποίες αποτελούν χρηματοοικονομικές συναλλαγές και ως εκ τούτου δεν επηρεάζουν το ισοζύγιο και το πρωτογενές αποτέλεσμα του κρατικού προϋπολογισμού. Οι εν λόγω δαπάνες εμφανίζονται ως πληρωμές του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα του Ειδικού Φορέα «Γενικές Κρατικές Δαπάνες».

Αντίθετα, οι πρωτογενείς δαπάνες που αποτελούν και το βασικό κριτήριο αξιολόγησης της προσπάθειας για μείωση των δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού, παρουσιάζονται ουσιαστικά εντός στόχου με απόκλιση (υποεκτέλεση) μόλις 0,1% έναντι του προϋπολογισμού.

Γ. Ειδικότερα, όσον αφορά στην εξέλιξη των πληρωμών των επιμέρους μη χρηματοοικονομικών μειζόνων κατηγοριών, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α. Παροχές σε εργαζομένους

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες αποδοχών της Κεντρικής Διοίκησης με τις αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές. Η εμφανιζόμενη απόκλιση έναντι του προϋπολογισμού ανέρχεται σε 1,8%, κυρίως λόγω της καταβολής μέρους των εφάπαξ χρηματικών ποσών των άρθρων 10 έως και 14 του ν.4575/2018 προς τους εν ενεργεία αμειβόμενους με ειδικά μισθολόγια υπαλλήλους, ύψους 334 εκατ. ευρώ περίπου (κατηγορία «Πρόσθετες αποδοχές»). Οι εφάπαξ αυτές πληρωμές είχαν εκκινήσει από τα τέλη του 2018, με την ψήφιση των σχετικών διατάξεων. Δημοσιονομικά το σύνολο της δαπάνης που προκλήθηκε από τις διατάξεις του ν.4575/2018 βάρυνε, κατά ESA, αποκλειστικά το έτος 2018.

β. Κοινωνικές Παροχές

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως δαπάνες για την καταβολή των συντάξεων που χορηγούνται απευθείας από το κράτος και όχι μέσω του ΕΦΚΑ (π.χ. θυμάτων τρομοκρατικών ενεργειών κ.α.), δαπάνες κοινωνικού χαρακτήρα όπως το επίδομα θέρμανσης, διάφορες ενισχύσεις κοινωνικής αλληλεγγύης έκτακτου χαρακτήρα κ.α. Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής παρουσίασαν αύξηση κατά 165,2% κυρίως λόγω της καταβολής του επιδόματος θέρμανσης της χειμερινής περιόδου 2019-2020, εντός του 2019, ύψους 84 εκατ. ευρώ περίπου, της χορήγησης του κοινωνικού μερίσματος τον Δεκέμβριο ύψους 186 εκατ. ευρώ περίπου (ως αποτέλεσμα του επιτευχθέντος πέραν του στόχου, πρωτογενούς πλεονάσματος) και της χορήγησης του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ) μέσω της Κεντρικής Διοίκησης για το πρώτο τρίμηνο του 2019 συνολικού ύψους 172 εκατ. ευρώ, το οποίο έκτοτε εμφανίζεται ως επιχορήγηση στον ΟΠΕΚΑ (στον προϋπολογισμό είχε εμφανιστεί στο σύνολό του ως επιχορήγηση στον ΟΠΕΚΑ).

γ. Μεταβιβάσεις

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνουν επιχορηγήσεις και αποδόσεις προς τους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ΟΤΑ, ΟΚΑ (ΕΦΚΑ, ΟΑΕΔ, ΕΟΠΥΥ, ΟΠΕΚΑ κ.α.) νοσοκομεία και ΠΦΥ και προς φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, οργανισμούς του εξωτερικού, καθώς και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης, περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις, οι καταπτώσεις εγγυήσεων, οι αναλήψεις χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και οι αποζημιώσεις λόγω δικαστικών αποφάσεων.

Η απόκλιση των πληρωμών στην κατηγορία των μεταβιβάσεων ήταν θετική κατά 8% έναντι του προϋπολογισμού, κυρίως λόγω της χορήγησης της 13^{ης} σύνταξης ύψους 971 εκατ. ευρώ, των πληρωμών Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας που αφορούσαν στην περίοδο 2007-2011 ύψους 150 εκατ. ευρώ, του συνόλου των δικαστικών εξόδων των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης ύψους 186 εκατ. ευρώ και των επιπρόσθετων ενισχύσεων προς τα νοσοκομεία και τις ΥΠΕ-ΠΕΔΥ πέραν των προϋπολογισθέντων κατά 99 εκατ. ευρώ.

δ. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών

Οι σχετικές δαπάνες παρουσίασαν υπέρβαση κατά 10,6% σε σχέση με τον στόχο του προϋπολογισμού. Αυτές αφορούν κυρίως σε λειτουργικά έξοδα, μετακινήσεις προσωπικού, προμήθειες για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και λοιπές δαπάνες λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών. Στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων στη δημοσιονομική διαχείριση, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους έχει εκκινήσει δράσεις επισκόπησης δαπανών των υπουργείων με σκοπό την επίτευξη εξοικονομήσεων, που θα έχουν θετικό αντίκτυπο και σε αυτή την κατηγορία δαπανών.

ε. Επιδοτήσεις

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι επιδοτήσεις για τις άγονες γραμμές, καθώς και για την ΤΡΑΙΝΟΣΕ. Η εμφανιζόμενη υπέρβαση του στόχου κατά 49,2% οφείλεται στην αυξημένη, σε σχέση με τον αρχικό στόχο, επιδότηση προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ.

στ. Τόκοι

Οι πιστώσεις της κατηγορίας αυτής είναι υπό την διαχείριση του ΟΔΔΗΧ και παρουσίασαν μια υποεκτέλεση της τάξεως του 6,7% σε σχέση με τον προϋπολογισμό. Το ύψος των σχετικών πληρωμών εξαρτάται από την πολιτική δανεισμού που επιλέγεται κάθε φορά, καθώς και από τις διεθνείς οικονομικές συγκυρίες. Σημειωτέον ότι το πρωτογενές δημοσιονομικό αποτέλεσμα δεν περιλαμβάνει τις δαπάνες των τόκων.

ζ. Λοιπές Δαπάνες

Οι λοιπές δαπάνες περιλαμβάνουν κυρίως τις επιστροφές προς την Ευρωπαϊκή Ένωση από τυχόν ανεκτέλεστα προγράμματα. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού ήταν εντός στόχου (υποεκτέλεση 3,5%).

η. Πιστώσεις υπό κατανομή

Σε αυτή τη μείζονα κατηγορία ψηφίζονται πιστώσεις για τις οποίες δεν γνωρίζουμε εκ των προτέρων είτε από ποιόν φορέα θα χρησιμοποιηθούν, είτε ποια χρήση θα έχουν. Οι σχετικές πληρωμές πραγματοποιούνται μετά την μεταφορά των πιστώσεων στις λοιπές κατηγορίες δαπανών. Οι σημαντικότερες πιστώσεις αυτής της μείζονος κατηγορίας είναι αυτές του αποθεματικού του άρθρου 59 του ν.4270/2014 οι οποίες ψηφίζονται στον ειδικό φορέα «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών και τροφοδοτούν κατά τη διάρκεια του έτους τους διάφορους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, για την αντιμετώπιση σημαντικών, άμεσων, αναπόφευκτων και επείγουσών δαπανών, η πρόβλεψη των οποίων δεν ήταν εφικτή κατά το χρόνο κατάρτισης και ψήφισης του προϋπολογισμού.

θ. Πάγια περιουσιακά στοιχεία & Τιμαλφή

Στις αποκτήσεις παγίων, εξέχουσα σημασία έχουν οι ταμειακές πληρωμές των εξοπλιστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας οι οποίες, όπως και το 2019, εΐθισται να είναι εντός στόχου. Η υποεκτέλεση του συνόλου της μείζονος κατηγορίας ύψους 9% προέρχεται από τα λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία. Δημοσιονομικά τίθεται εθνικολογιστική προσαρμογή στις ταμειακές εξοπλιστικές δαπάνες, προκειμένου να προσμετρηθούν στο αποτέλεσμα οι φυσικές παραλαβές εξοπλιστικών προγραμμάτων (σύμφωνα με την μεθοδολογία ESA).

2 Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού κατά υπουργείο

Στον ακόλουθο πίνακα (2) εμφανίζεται κατά υπουργείο η εκτέλεση του τακτικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2019, σύμφωνα με την ισχύουσα δομή της Κεντρικής Διοίκησης κατά την ψήφιση του προϋπολογισμού.

Πίνακας 2. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού έτους 2019 κατά υπουργείο (σε ευρώ)			
Υπουργείο - Φορέας	Προϋπολογισμός	Πληρωμές	Μεταβολή %
1. Προεδρία της Δημοκρατίας	3.447.000	3.180.375	-7,7
2. Βουλή των Ελλήνων	141.850.000	141.602.785	-0,2
3. Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	44.092.000	59.750.223	35,5
4. Υπουργείο Εσωτερικών	2.582.827.000	2.704.732.454	4,7
5. Υπουργείο Εξωτερικών	259.200.000	248.958.914	-4,0
6. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	3.358.600.000	3.498.112.802	4,2
7. Υπουργείο Υγείας	3.824.312.000	4.074.587.456	6,5
8. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	650.284.000	672.633.842	3,4
9. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	4.962.000.000	4.987.604.901	0,5
10. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	305.000.000	336.758.244	10,4
11. Υπουργείο Οικονομικών (πλήν Γενικών Κρατικών Δαπανών)	839.387.000	653.003.023	-22,2
11α. Γενικές Κρατικές Δαπάνες (τόκοι, χρεολύσια, προμήθειες και λοιπές δαπάνες)	658.865.993.000	1.116.553.949.752	69,5
12. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	258.430.000	311.049.338	20,4
13. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	83.757.000	61.312.423	-26,8
14. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης	18.533.141.000	19.926.568.747	7,5
15. Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	110.207.000	56.808.661	-48,5
16. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	539.002.000	738.712.820	37,1
17. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	339.100.000	319.413.781	-5,8
18. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	2.113.631.000	2.197.549.560	4,0
19. Υπουργείο Τουρισμού	46.100.000	32.824.599	-28,8
20. Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής	43.794.000	23.670.834	-45,9
21. Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	58.820.000	90.046.933	53,1
22. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις	163.244.000	168.828.592	3,4
ΣΥΝΟΛΟ	698.126.218.000	1.157.861.661.058	65,9

Στους προϋπολογισμούς των υπουργείων εγγράφονται πιστώσεις για δαπάνες μισθοδοσίας και μετακίνησης των υπηρεσιακών οργάνων τους, λειτουργικές δαπάνες, δαπάνες προμηθειών, επιχορηγήσεις σε φορείς που εποπτεύουν, αποδόσεις εσόδων που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων και γενικότερα δαπάνες απαραίτητες για την επιτέλεση των σκοπών τους.

Με βάση τον ανωτέρω πίνακα, σημαντική ήταν η αύξηση στις δαπάνες των Υπουργείων:

- Διοικητικής Ανασυγκρότησης κατά 35,5% κυρίως λόγω των δαπανών ύψους 16,8 εκατ. ευρώ για παρασχεθείσες υπηρεσίες που εμπίπτουν στο έργο «Σύζευξις».

- Πολιτισμού και Αθλητισμού κατά 10,4% κυρίως λόγω των αυξημένων επιχορηγήσεων προς τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του.
- Γενικών Κρατικών Δαπανών (ειδικού φορέα του Υπουργείου Οικονομικών) κατά 69,5% κυρίως λόγω της αύξησης των δαπανών αποπληρωμής δανείων, οι οποίες όπως προαναφέρθηκε στην προηγούμενη ενότητα, δεν επηρεάζουν το δημοσιονομικό αποτέλεσμα.
- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά 20,4%, κυρίως λόγω καταβολής οικονομικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας σε αγροτικούς παραγωγούς που υπέστησαν ζημιές λόγω έκτακτων καιρικών συνθηκών και οικονομικών ενισχύσεων γεωργικού χαρακτήρα σε νομικά πρόσωπα και ειδικούς λογαριασμούς.
- Υποδομών και Μεταφορών κατά 37,1%. Οι λόγοι της υπέρβασης είναι κυρίως η έκτακτη επιδότηση προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ καθώς και οι πρόσθετες επιχορηγήσεις προς διάφορους συγκοινωνιακούς φορείς (ΟΑΣΘ, ΟΑΣΑ, ΣΤΑΣΥ, ΟΣΥ).
- Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης κατά 53,1% κυρίως λόγω των πληρωμών για την κάλυψη του κόστους παροχής της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας έτους 2019 και παλαιότερων οικονομικών ετών, προς τα Ελληνικά Ταχυδρομεία.

3 Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

Στον ακόλουθο πίνακα (3) εμφανίζονται οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού που πραγματοποιήθηκαν για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Πίνακας 3. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού έτους 2019 Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (σε ευρώ)			
Αποκεντρωμένη Διοίκηση	Προϋπολογισμός	Πληρωμές	Μεταβολή %
1. Αττικής	20.056.000	20.532.166	2,4
2. Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας	27.508.000	28.700.597	4,3
3. Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας	18.484.000	18.977.208	2,7
4. Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου	33.397.000	34.832.233	4,3
5. Αιγαίου	9.732.000	10.691.940	9,9
6. Κρήτης	11.075.000	11.062.553	-0,1
7. Μακεδονίας – Θράκης	42.992.000	44.031.894	2,4
ΣΥΝΟΛΟ	163.244.000	168.828.592	3,4

Σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού των αποκεντρωμένων διοικήσεων οικονομικού έτους 2019 δεν παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις από τους τεθέντες στόχους του προϋπολογισμού. Η συνολική απόκλιση (αύξηση) ανέρχεται σε 3,4% και οφείλεται κυρίως σε δαπάνες εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων. Γενικότερα, επειδή η μισθολογική δαπάνη των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων αποτελεί το 86% περίπου του συνολικού κόστους τους, δεν αναμένονται σοβαρές αποκλίσεις, καθότι η σχετική συνολική πρόβλεψη είναι ακριβής.

4 Ανάλυση τακτικού αποθεματικού

Κάθε οικονομικό έτος εγγράφεται πίστωση ως αποθεματικό, σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν.4270/2014, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη σημαντικών, άμεσων, αναπόφευκτων και επείγουσών δαπανών, η πρόβλεψη των οποίων δεν ήταν εφικτή κατά το χρόνο ψήφισης του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού. Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, η προαναφερθείσα πίστωση μεταφέρεται σε άλλες μείζονες κατηγορίες για την πραγματοποίηση των σχετικών πληρωμών. Η ανάλυση του αποθεματικού, σύμφωνα με τα στοιχεία των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείων, παρουσιάζεται στον πίνακα (4).

Πίνακας 4. Ανάλυση τακτικού αποθεματικού κατά υπουργείο έτους 2019 (σε ευρώ)			
Υπουργείο – Φορέας	Διατεθείσα πίστωση	Πληρωμή	Ποσοστό απορρόφησης %
1. Προεδρία της Δημοκρατίας	0	0	
2. Βουλή των Ελλήνων	0	0	
3. Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	19.862.205	10.177.109	51,2
4. Υπουργείο Εσωτερικών	169.028.101	161.176.544	95,4
5. Υπουργείο Εξωτερικών	18.670.415	17.813.064	95,4
6. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	44.156.012	40.905.301	92,6
7. Υπουργείο Υγείας	83.771.798	74.221.490	88,6
8. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	10.907.000	3.662.036	33,6
9. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	16.375.934	14.090.391	86,0
10. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	15.793.099	12.336.865	78,1
11. Υπουργείο Οικονομικών	130.080.951	109.726.309	84,4
12. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	77.910.000	75.264.543	96,6
13. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	17.930.930	8.663.911	48,3
14. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης	49.231.763	46.427.725	94,3
15. Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	5.162.588	5.103.235	98,9
16. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	134.865.118	129.252.885	95,8
17. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	20.138.130	1.003.710	5,0
18. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	128.126.815	107.982.630	84,3
19. Υπουργείο Τουρισμού	140.000	103.529	73,9
20. Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής	3.773.800	2.859.600	75,8
21. Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	44.019.439	35.588.915	80,8
22. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις	3.727.941	1.519.331	40,8
ΣΥΝΟΛΟ	993.672.039	857.879.122	86,3

Το αποθεματικό αποτελεί το πλέον ευέλικτο εργαλείο δημοσιονομικής σταθερότητας, διότι παρέχει στα υπουργεία τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν άμεσα καταστάσεις εν γένει απρόβλεπτες, χωρίς να θίγεται ουδόλως ο ψηφισμένος προϋπολογισμός τους, ο οποίος μπορεί με αυτόν τον τρόπο να συνεχίζει την απρόσκοπτη εκτέλεσή του.

5 Δαπάνες προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (ΠΔΕ)

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων κατά υπουργείο για το έτος 2019 εμφανίζεται στον πίνακα (5).

Πίνακας 5. Δαπάνες προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων κατά υπουργείο έτους 2019 (σε ευρώ)			
Υπουργείο – Φορέας	Προϋπολογισμός	Πληρωμές- Μεταβιβάσεις	Μεταβολή %
1. Προεδρία της Δημοκρατίας	0	0	
2. Βουλή των Ελλήνων	1.000.000	244.494	-75,6
3. Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	88.000.000	5.882.441	-93,3
4. Υπουργείο Εσωτερικών	146.000.000	178.073.211	22,0
5. Υπουργείο Εξωτερικών	3.000.000	7.377.598	145,9
6. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	30.000.000	52.735.111	75,8
7. Υπουργείο Υγείας	60.000.000	39.657.857	-33,9
8. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	7.000.000	7.265.599	3,8
9. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	565.000.000	673.621.970	19,2
10. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	44.000.000	39.284.852	-10,7
11. Υπουργείο Οικονομικών	22.000.000	4.043.754	-81,6
12. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	852.000.000	730.387.042	-14,3
13. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	420.000.000	449.543.334	7,0
14. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης	340.000.000	247.924.133	-27,1
15. Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης	2.173.000.000	2.534.988.964	16,7
16. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	1.804.000.000	509.051.586	-71,8
17. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	46.000.000	51.354.080	11,6
18. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	61.000.000	48.521.831	-20,5
19. Υπουργείο Τουρισμού	23.000.000	22.300.454	-3,0
20. Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής	35.000.000	20.157.274	-42,4
21. Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης	30.000.000	19.481.570	-35,1
22. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	6.750.000.000	5.641.897.157	-16,4

Από τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα, προκύπτει ότι οι πραγματοποιηθείσες συνολικές δαπάνες των Υπουργείων από το ΠΔΕ ήταν μειωμένες κατά 16,4% περίπου έναντι των αρχικών πιστώσεων που είχαν προβλεφθεί. Οι συνολικές πληρωμές-μεταβιβάσεις ανήλθαν σε 5.642 εκατ. ευρώ περίπου, εκ των οποίων 1.892 εκατ. ευρώ αφορούσαν στο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ και 3.750 εκατ. ευρώ στο συγχρηματοδοτούμενο από κοινοτικούς πόρους σκέλος.

6 Απλήρωτες οφειλές κρατικού προϋπολογισμού προς τρίτους

Μέγεθος ιδιαίτερης σημασίας αποτελεί το ύψος των απλήρωτων οφειλών του κράτους προς τρίτους (εκτός Γενικής Κυβέρνησης). Η μεταβολή του ύψους αυτών από έτος σε έτος αποτελεί εθνικολογιστική προσαρμογή για τον υπολογισμό του ισοζυγίου της Κεντρικής Διοίκησης. Σύμφωνα με το explanatory note της ΕΛΣΤΑΤ στα πλαίσια του EDP Μαρτίου 2020 έχουμε τα κάτωθι στοιχεία:

Πίνακας 6. Απλήρωτες οφειλές Κρατικού Προϋπολογισμού (σε εκατ. ευρώ)					
31/12/2018	31/3/2019	31/6/2019	30/9/2019	31/12/2019	Διαφορά 2019/2018
147,5	215,4	238,7	292,2	232,1	84,7

Από τον πίνακα προκύπτει ότι κατά το 2019 είχαμε μια αύξηση του ύψους των απλήρωτων οφειλών κατά 84,7 περίπου εκατ. ευρώ, η οποία επιβαρύνει ισόποσα το ισοζύγιο της Κεντρικής Διοίκησης.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι πρωτογενείς δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού, προσέγγισαν το στόχο του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού, με απόκλιση μόλις 0,1%. Σε απόλυτες τιμές υπήρξε μια υποεκτέλεση περίπου 41 εκατ. ευρώ, συγκρινόμενη με μια συνολική πραγματοποιηθείσα δαπάνη ύψους 44,4 δις ευρώ.

Το γεγονός αυτό αποτυπώνει: α) την επιβαλλόμενη δημοσιονομική πειθαρχία που πηγάζει από τις διατάξεις του ν.4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», οι οποίες λειτουργούν απαγορευτικά για τον όποιο δημοσιονομικό εκτροχιασμό, λόγω του ότι θέτουν ανώτατα όρια δαπανών στους εμπλεκόμενους φορείς και β) τη συνεχιζόμενη ορθή δημοσιονομική διαχείριση που έχει επέλθει στο σκέλος των δημοσίων δαπανών της Κεντρικής Διοίκησης.